
Statsbudsjettet: Halvhjertet for helse

AKTUELT I FORENINGEN

DANIEL WÆRNES

daniel.waernes@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

– Helsesektoren burde vært prioritert enda høyere. Nå skal vi gjøre vårt for at helse kommer styrket ut av statsbudsjettforhandlingene, sa president Marit Hermansen da forslag til nytt statsbudsjett for 2019 ble lagt frem.

HALVHJERTET: Vi hadde forventet en større satsing i helsesektoren for 2019, sier president Marit Hermansen. Foto: Arne Vatnøy

– I fjorårets budsjett viste regjeringen vilje til å prioritere helse, til tross for svært stramme rammer. Gitt de store utfordringene helsesektoren står overfor, hadde vi forventet en større satsing for 2019, sier presidenten.

Krevende sykehusbudsjett

Fjorårets budsjett var stramt og krevende for sykehusene, som i tillegg må finansiere innføringen av nye legemidler. Utgiftsveksten til nye legemidler er alene på 800 millioner kroner.

– Kun 1,35 milliarder i økte driftsmidler er veldig svakt og svarer ikke ut de store utfordringene sykehusene står i. I tillegg er de fortsatt underlagt regjeringens ABE-reform, sier Hermansen.

ABE-reformen (avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen) innebærer at offentlig sektor pålegges et generelt effektiviseringskrav. I praksis fører kravet til harde innsparinger på den enkelte arbeidsplass. For sykehusene tilsvarer dette rundt 200 millioner kroner. I fjor ble det lagt opp til et økt effektiviseringskrav, fra 0,5 til 0,7 prosent. Sykehusene ble da skjermet for denne ytterligere effektiviseringen.

– Statsminister Erna Solberg uttalte i våres at aktiviteten på sykehusene er større enn det regjeringen har greid å finne rom til. Vi er derfor skuffet over at regjeringen ikke skjermer sykehusene fullstendig fra dette effektiviseringskravet. Ostehøvelkutt er et dårlig virkemiddel, gitt den svært pressede situasjonen sykehusene befinner seg i. I Danmark har man gått helt bort fra slike effektiviseringskrav, sier Hermansen.

Riktige skritt for fastlegeordningen

Regjeringen bevilger øremerkede midler til rekruttering og veiledning av nye allmennleger. I tillegg foreslår de å øke grensen for skattefavisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende. Legeforeningen mener dette er skritt i riktig retning.

– Vi er glade for at regjeringen har lyttet. God veiledning fra erfarne fastleger er avgjørende for å rekruttere og beholde yngre allmennleger. Kommunenes økte rekrutteringspott er viktig i arbeidet med å sikre en stabil fastlegetjeneste lokalt, sier Hermansen.

Norge er likevel helt avhengig av at innsatsen går inn i et langt høyere gir de neste årene, skal vi bevare og utvikle en framtidsrettet og bærekraftig fastlegeordning.

– Skal fastlegene få mer tid til pasientene og en arbeidshverdag som er til å leve med, viser Legeforeningens beregninger at myndighetene må være villige til å investere omtrent 3 milliarder de neste årene, sier hun.

Ingen nye LIS1-stillinger

Heller ikke i år prioriterer regjeringen etableringen av nye LIS1-stillinger, for å møte det store, udekkede behovet etter spesialister.

– Ferdig utdannede leger kommer ikke i gang med sin spesialisering. Dette er både dårlig samfunnsøkonomi og dårlig utnyttelse av medisinsk kompetanse. Vi har ikke råd til å utsette spesialiseringsløpene, når behovet for spesialister er stadig økende, sier Hermansen.

Legeforeningen mener myndighetene må øke antall LIS1-stillinger med 200, altså fra 950 til 1150.

Publisert: 13. november 2018. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. mars 2026.